

af en række af de tvivlsspørgsmål, som de gældende regler har givet anledning til.

De hensyn, som ligger bag forældelsesreglerne, herunder ønsket om at beskytte skyldnere mod uventede krav, taler generelt imod, at forældelsesfristerne er længere end nødvendigt. Længden af de gældende forældelsesfrister er fastsat på baggrund af de forhold, der gjorde sig gældende for handel mv. på det tidspunkt, hvor forældelsesreglerne blev gennemført i henholdsvis 1683 og 1908. Meget har forandret sig siden, også for så vidt angår kreditorers adgang til at få fordringer afviklet eller bragt på det rene.

Det foreslås derfor, at forældelsesfristerne for de fleste dagligdags fordringer forkortes. Således foreslås der indført en almindelig forældelsesfrist på 3 år, der suspenderes ved utilregnelig uvidenhed om fordringen eller skyldneren, kombineret med en absolut forældelsesfrist på 10 år. Forældelseslovgivningen i en række andre lande indeholder ligeledes forældelsesfrister på henholdsvis 3 år og 10 år, herunder lovgivningen i Sverige, Norge, Finland og Tyskland.

For så vidt angår krav i anledning af personskade eller miljøskade er der afgørende modhensyn, idet sådanne skader i en række tilfælde først viser sig på et langt senere tidspunkt. Derfor bør der fastsættes en særlig lang forældelsesfrist. Som en undtagelse til den 10-årige frist, foreslås det derfor, at der i disse tilfælde i stedet skal gælde en 30-årig forældelsesfrist.

Desuden foreslås særlige forældelsesfrister og tillægsfrister for en række andre fordringer, der heller ikke kan indpasses under lovgivningens almindelige ordning. Bl.a. foreslås i stedet for den 3-årige forældelsesfrist en 5-årig frist for lønkrav. For fordringer i anledning af pengelån, samt når der er udstedt gældsbevis for en fordring, foreslås, at der alene skal gælde en 10-årig forældelsesfrist, og for indlån i pengeinstitutter alene en 20-årig forældelsesfrist.

For så vidt angår spørgsmålet om afbrydelse af forældelse foreslås, at der indføres en sondering mellem "egentlig" og foreløbig afbrydelse af forældelse. En "egentlig" afbrydelse, som bl.a. vil finde sted ved skyldnerens erkendelse af fordringen og ved sagsanlæg, vil indebære, at der løber en ny forældelsesfrist. Foreløbig afbrydelse – eksempelvis ved indbringelse af en tvist, der har betydning for fordringen, for en administrativ myndighed – vil i stedet udløse en tillægsfrist på et år.

Det foreslås endvidere, at muligheden for at afbryde forældelsen ved påmindelse afskaffes. Det er ikke rimeligt, at fordringer i dag kan opretholdes på ubestemt tid blot ved udsendelse af eksempelvis et kontoudtog, og det foreslås derfor, at forældelsen skal afbrydes, enten ved at der foretages retslige skridt, eller ved at skyldners erkendelse opnås.

Med henblik på at forbedre forbrugerbeskyttelsen foreslås, at forældelseslovens regler ikke skal kunne fraviges ved forudgående aftale til skade for en forbruger. Det bør gælde, uanset om forbrugeren er fordringshaver eller skyldner i den konkrete aftale med den erhvervsdrivende. Den balance mellem hensynet til skyldner og fordringshaver, som de foreslåede regler er udtryk for, bør ikke ved forudgående aftale kunne fraviges til skade for forbrugere.

Lovforslaget skal i øvrigt ses i sammenhæng med det samtidig fremsatte forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om forældelse af fordringer m.v. (Ændringer som følge af en ny lov om forældelse af fordringer, ophævelse af købelovens reklamationsfrister ved visse køb m.v.) (L 166), som bl.a. har til formål at tilpasse forældelsesbestemmelserne i en række øvrige love til forslaget til ny forældelseslov.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.